Føderådskontrakt fra Nedre Togstad fra ca. 1886

På gården Nedre Togstad ble det i forbindelse med eierskifte i 1886 mellom Ole Olsen Togstad (1829 – 1911) og hans sønn Marius Olsen Togstad (1860 – 1948) skrevet en føderådskontrakt.

Det var Oddlaug Krogsrud som hadde funnet denne kontrakten.

Nedre Togstad ca. 1955. Ole Olsen og Marius Olsen bodde med sine familier i huset til høyre (med flaggstang).

Ved siden av gårdsbruket drev Ole Olsen også som kjøpmann. Iflg. Helma Togstad har en av bygningene på gården benevnelsen «krambua», som kan stamme fra denne tiden.

Ole Olsen Togstad samt Marius Togstad med kone og alle barna.

Foto fra Nes bygdebok.

Bakre rekke fra venstre: Alf, Ole (smed) Amalie, Hans, Jørgine og Oscar.
Fremre rekke: Ole Olsen Togstad, Mens, Marius Olsen Togstad, Trygve, Olea(kona til Marius) og Eva.

Føderådskontrakten er ikke datert eller underskrevet, men det er høyst sannsynlig at den ble utarbeidet ca. 1886 i forbindelse med eiendomsoverdragelsen.

Om den noen gang ble etterlevet eller om det var et ønske fra Ole Olsen vites ikke.

Den har følgende ordlyd:

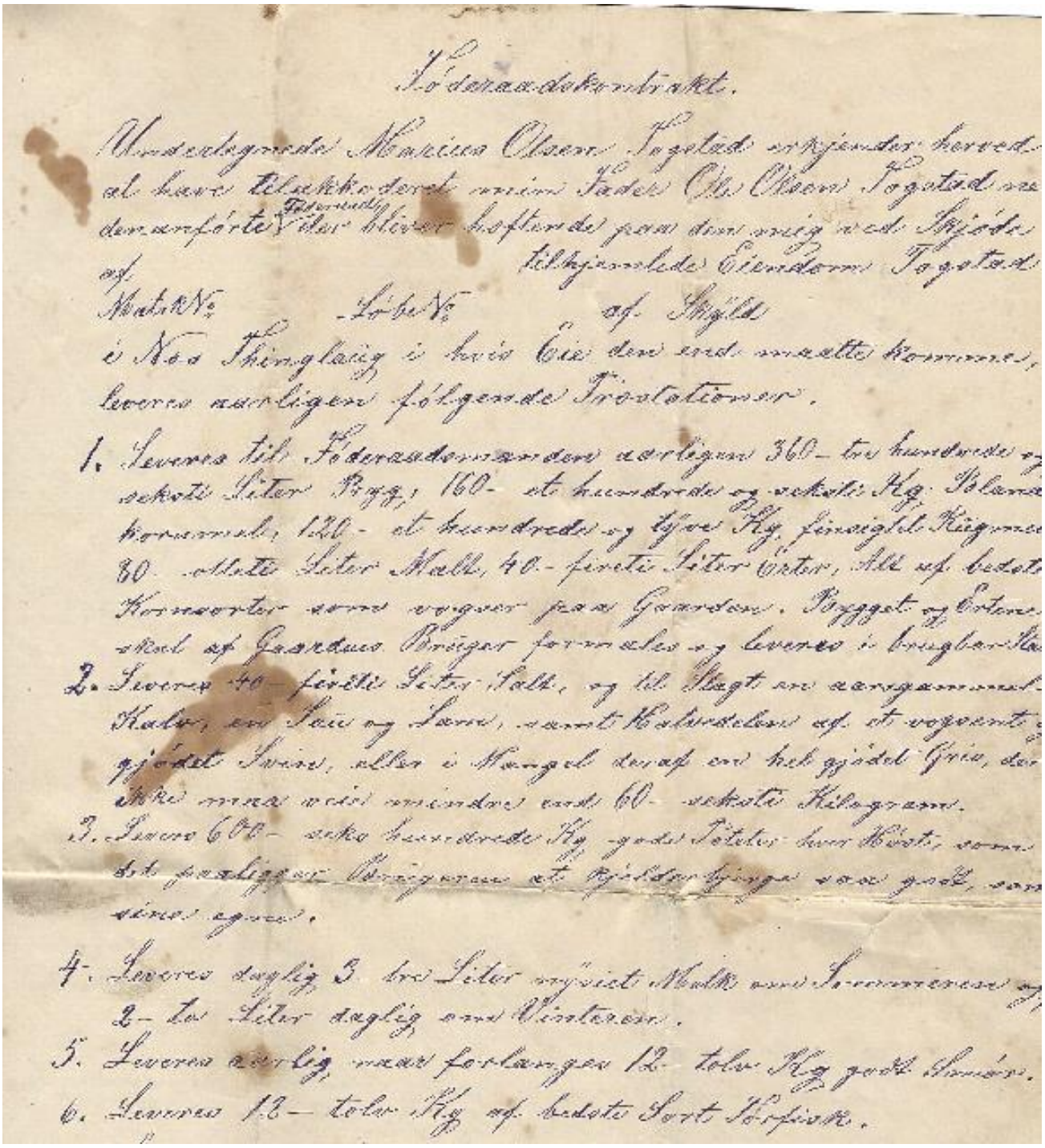

Föderaadskontrakt.

Undertegnede Marius Olsen Togstad erkjender herved at have tilakkoderet min Fader Ole Olsen Togstad ne denanförte Föderaad der bliver hoftende paa den mig ved Skjöde af tilhjemlede Eiendom Togstad

Matr. No. Löbe No. af Skyld

i Nes Thinglaug i hvis Eie den end maatte komme, leveres aarligen fölgende Prostationer.

1. Leveres til Föderaadsmanden aarligen 360- tre hundrede og seksti Liter Byg, 160- et hundrede og seksti Kg. Blanda korumel, 120- et hundrede og tyve Kg. finsigtet Kiugmel 80- ottete Liter Malt, 40- fireti Liter Ärter, Alt af bedste Kornsorter som vogser paa Gaarden. Bygget og Ertene skal af Gaardens Bruger formales og leveres i brugbar Sta
2. Leveres 40- fireti Liter Salt, og til Slagt en aarsgammel Kalv, en Sau og Lam, samt Halvedelen af et vogsent gjödet Svin, eller i Mangel deraf en hel gjödet Gris, der ikke maa veie mindre end 60- seksti Kilogram.
3. Levers 600- seks hundrede Kg. gode Töteter hver Höst, som det paaligger Brugeren at kjelderbjerge saa godt, som sins egne.
4. Leveres daglig 3 tre Liter nysiet Melk om Sommeren og 2- to Liter daglig om Vinteren.
5. Leveres aarlig naar forlanges 12- tolv Kg godt Smör.
6. Leveres 12- tolv Kg af bedste Sort Törfisk.

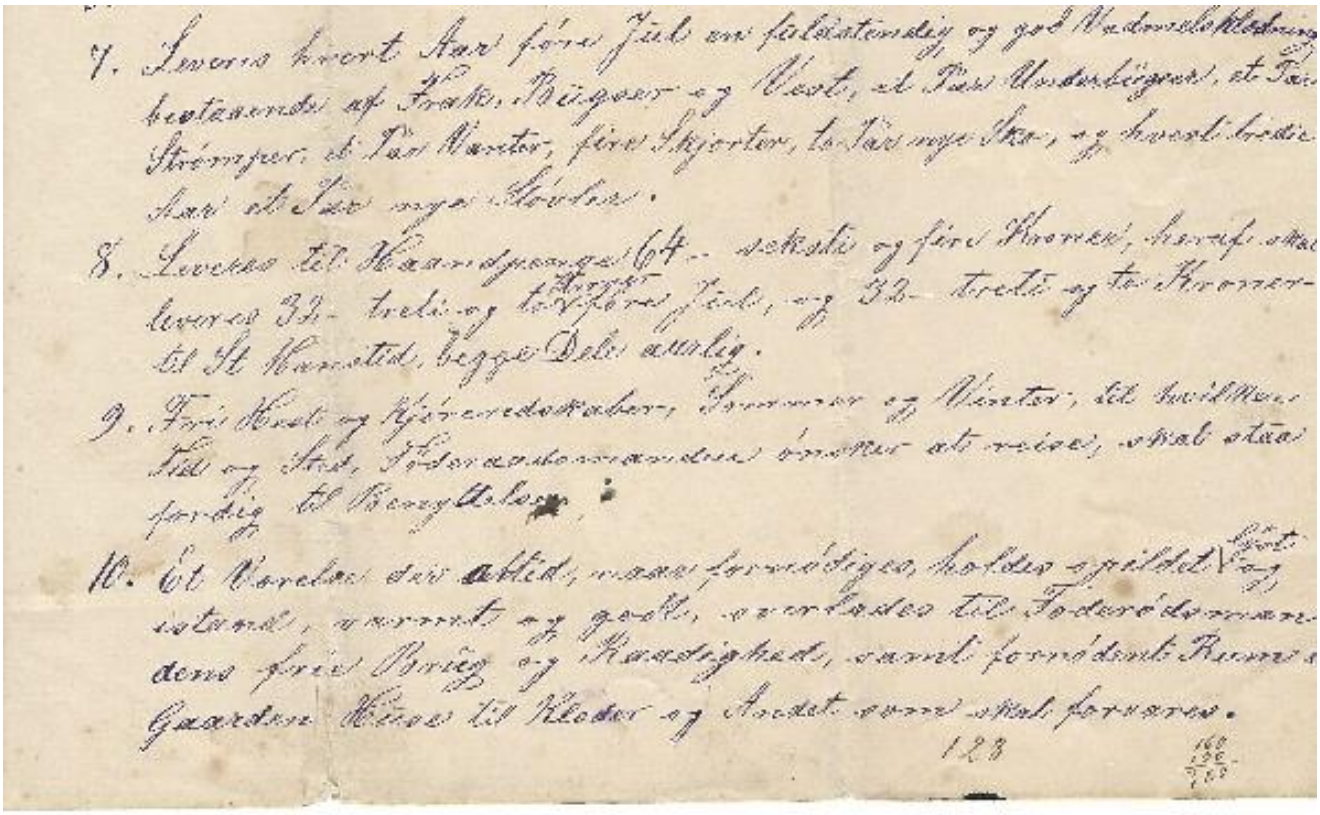

7. Levers hvert Aar före Jul en fuldstendig og god Vadmelsklædning bestaaende af Frak, Bügser og Vest, et Par Underbügser, et Par Strömper, et Par Vanter, fire Skjorter, to Par nye Sko, og hvert tredie Aar et Par nye Stövler.

8. Leveres til Haandpenge 64.- seksti og fire Kroner, heraf skal leveres 32.- treti og to Kroner före Jul, og 32.- treti og to Kroner til St Hanstid, begge Dele aarlig.

9. Fri Hest og Kjörendskaber, Sommer og Vinter, til hvilken Tid og Sted, Föderaadsmanden önsker at reise, skal staa fordig til Benyttelse.

10. Et Vorelse der altid, naar fornödiges, holdes spildet lyst og istand, varmt og godt, overlades til Föderödsmandens frie Brug og Raadighed, samt fornödent Rum i Gaarden Huse til Kleder og Andet som skal forvares.

128

160
100
100

Side 2:

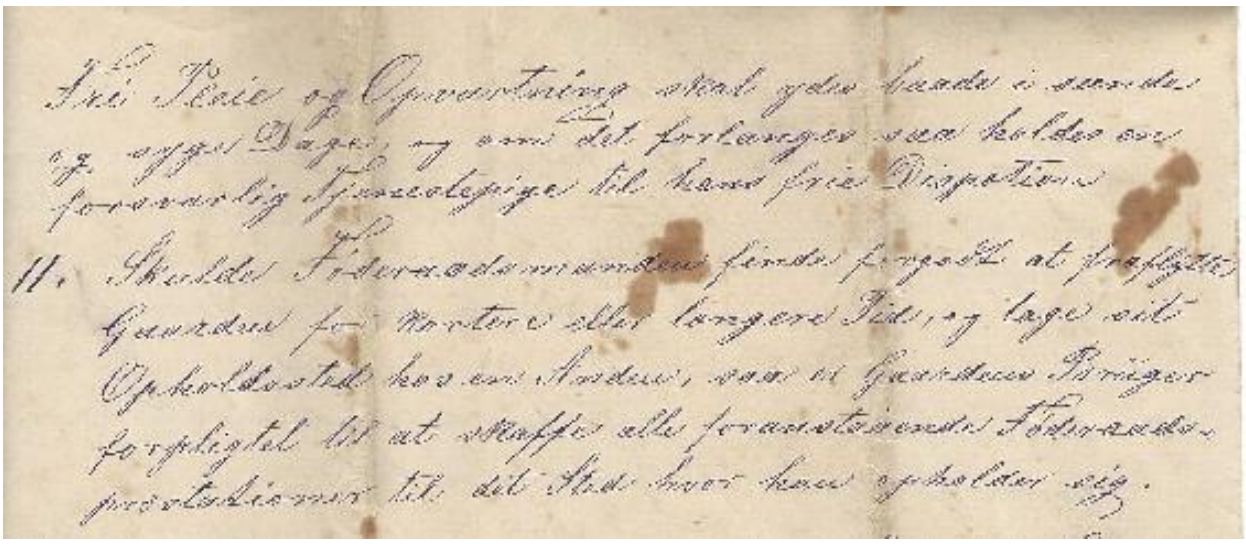

Fri Pleie og Opvartning skal ydes baade i sunde og syge Dage, og om det forlanges saa holdes en forsvarlig Tjenestepige til hans frie Dispotion.

11. Skulde Föderaadsmanden finde forgodt at fraflytte Gaarden for kortere eller längere Tid, og lage sit Opholdssted hos en Anden, saa er Gaardens Brüger forpligtet til at skaffe alle foraastaaende Föderaadsprestationer til det Sted hvor han opholder sig.

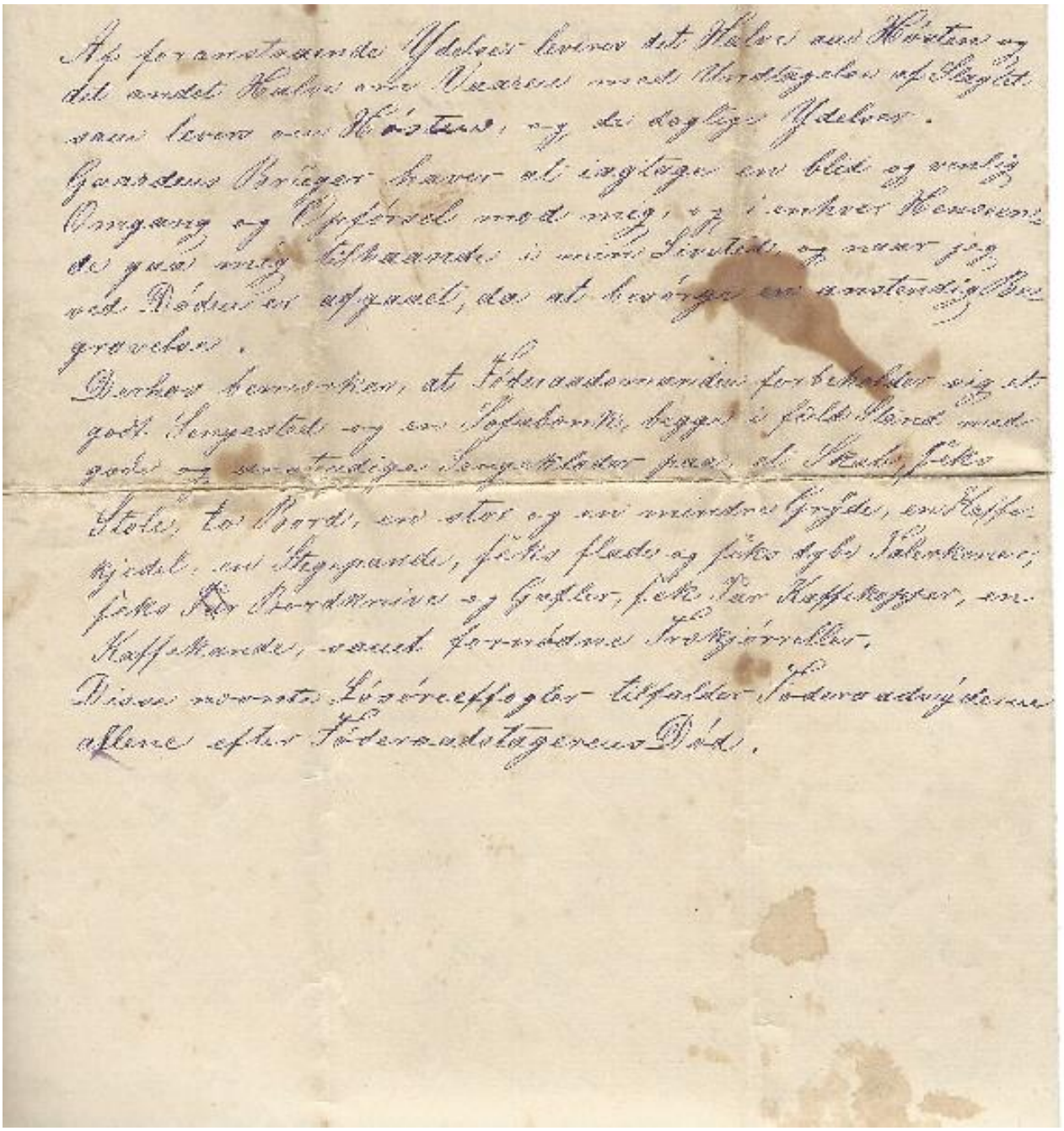

Ovenstående kontrakten omskrevet til trykt skrift:

Føderaadskontrakt

Undertegnede Marius Olsen Togstad erkjender herved at have tilakkoderet min Fader Ole Olsen Togstad nedenanførte Føderaad der bliver heftende paa mig ved Skjøde tilhjemlede Eiendom Togstad af

MatrkNo	LøbeNo	af Skyld

i Nes Thinglaug i hvis Eie den end maatte komme, leveres aarligen følgende Prostationer.

1. Leveres til Føderaadsmanden aarligen 360 – trehundrede og seksti Liter Byg, 160 – et hundrede og seksti Kg: Blandkornmel, 120 – et hundrede og tyve Kg finsiktet Rugmel, 80 – otti Liter Malt, 40 – fireti Liter Erter, Alt av bedste Kornsorter som vogser paa Gaarden. Bygget og Ertene skal af Gaardens Bruger formales og leveres i brugbar Stand.
2. Leveres 40 – fireti Liter Salt, og til Slagt en aarsgammel Kalv, en Sau og Lam, samt Halvedelen af et vogsent og gjødet Svin, eller i Mangel derav en hel gjødet Gris, der ikke maa veie mindre end 60 – seksti Kilogram.
3. Leveres 600 – seks hundrede Kg gode poteter hver Høst, som det paaligger Brukeren at kjelderbjerge saa godt som sine egne.
4. Leveres daglig 3 – tre Liter nysilet Melk om Sommeren og 2 – to Liter daglig om Vinteren.
5. Leveres aarlig naar forlanges 12 – tolv Kg godt Smør.
6. Leveres – tolv Kg of bedste Sort Tørfisk.
7. Leveres hvert Aar føre Jul en fuldstendig og god Vadmelkledning bestaaende af Frak, Bugser og Vest, et Par Underbugser, et Par Strømper, et Par Vanter, fire Skjorter, to Par nye Sko, og hvert tredie Aar et Par nye Støvler.
8. Leveres til Håndpenge 64 – seksti og fire kroner, heraf skal leveres 32 – treti og to Kroner føre Jul, og 32 – treti og to Kroner til St.Hanstid, begge Dele aarlig.
9. Fri Hest og Kjøreredskaber, Sommer og Vinter, til hvilken Tid og Sted, Føderaadsmanden ønsker at reise, skal staa ferdig til Benyttelse.
10. Et Værelse der alltid, når fornødiges, holdes opildnet lyst og istand, varmt og godt, overlades til Føderaadsmandens frie Brug og Raadighed, samt fornødent Rum i Gaardens Huse til Klæder og Andet som skal forvares.
    Fri Pleie og Opvartning skal ydes baade i sunde og syge Dager, og om det forlanges saa holdes en forsvarlig Tjenestepige til hans frie Dispotion.
11. Skulde Føderaadsmanden finde forgodt at fraflytte Gaarden for kortere eller lengere Tid, og tage sit Opholdssted hos en Anden, saa er Gaardens Bruger forpliktet til at skaffe alle foranstaaende Føderaadsprostationer til det Sted hvor han opholder sig.

Af foranstaaende Ydelser leveres det Halve om Høsten og det andet Halve om Vaaren med Undtagelse af Slagtet som leveres om Høsten, og de daglige Ydelser.

Gaardens Bruger haver at iaktage en blid og venlig Omgang og Opførsel mod mig, og i enhver Henseende gaa mig tilhaande i min Livstil, og naar jeg ved Døden er afgaaet, da at besørge en anstendig Begravelse.

Derhos bemerkes, at Føderaadsmanden forbeholder sig et godt sengested og en Sofabenk, begge i fuld Stand med gode og anstendige Sengeklæder paa, et Skab, seks Stole, to Bord, en stor og en mindre Gryde, en Kaffekjedel, en Stegepande, seks flade og seks dybe Talerkener, seks Bordknive og Gafler, seks Par Kaffekopper, en Kaffekande, samt fornødne Trækjørreller.

Disse nævnte Løsøreeffækter tilfalder Føderaadsyderne allene efter Føderaadstagerens Død.

Klaus Aasvangen